

รายงานผลการเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอกหรือหน่วยงานของรัฐอื่น ๆ
ได้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงาน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

**เรื่อง การขับเคลื่อนการดำเนินงาน Thailand Zero Dropout จังหวัดเชียงราย ปีงบประมาณ
พ.ศ. ๒๕๖๙**

หน่วยงาน สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเชียงราย

ประเด็นการมีส่วนร่วม การค้นหา ติดตาม ช่วยเหลือ ดูแล และส่งต่อเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษา

กระบวนการมีส่วนร่วมหลัก การร่วมปฏิบัติตามแผน และการร่วมติดตามประเมินผล

กระบวนการมีส่วนร่วมสนับสนุน การร่วมวางแผน การกำหนดบทบาทหน้าที่ และการบูรณาการ

การดำเนินงานระหว่างหน่วยงานในระดับจังหวัด อำเภอ และตำบล

ช่วงเวลาดำเนินงาน ตั้งแต่วันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๘ โดยรายงานข้อมูลผลการดำเนินงานถึง
วันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๙

โครงการที่ใช้เป็นหลักฐาน

- ๑) โครงการสนับสนุนคณะทำงานระดับจังหวัดเพื่อพัฒนากลไกขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาเด็ก
และเยาวชนนอกระบบการศึกษาให้กลายเป็นศูนย์ จังหวัดเชียงราย และ
- ๒) โครงการขับเคลื่อนการดำเนินงาน Thailand Zero Dropout จังหวัดเชียงราย

สรุปสาระสำคัญ

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเชียงรายได้เปิดโอกาสให้หน่วยงานของรัฐอื่น องค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่น หน่วยงานทางการศึกษา ภาคีเครือข่าย และผู้ปฏิบัติงานในระดับพื้นที่ เข้ามามีส่วนร่วม
ในการขับเคลื่อนการดำเนินงาน Thailand Zero Dropout จังหวัดเชียงราย ตั้งแต่การวางแผนและ
กำหนดกลไกการดำเนินงาน การกำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะทำงาน การลงพื้นที่ค้นหาและติดตาม
เด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษา การให้ความช่วยเหลือและส่งต่อ ตลอดจนการติดตาม วิเคราะห์
และสะท้อนปัญหาที่พบจากการปฏิบัติงาน

การมีส่วนร่วมดังกล่าวมิได้จำกัดเฉพาะการเข้าร่วมประชุมหรือรับทราบแนวทางการดำเนินงาน
แต่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้ร่วมปฏิบัติงานตามภารกิจที่ได้รับมอบหมาย และร่วมรายงานผลการดำเนินงาน
ผ่านกลไกและระบบสารสนเทศที่กำหนด จึงเข้าข่ายการมีส่วนร่วมในกระบวนการร่วมปฏิบัติตามแผน
และร่วมติดตามประเมินผลอย่างเป็นรูปธรรม โดยมีการร่วมวางแผนและบูรณาการการทำงานเป็น
กระบวนการสนับสนุนสำคัญ

๑. ประเด็นหรือเรื่องในการมีส่วนร่วม

ประเด็นการมีส่วนร่วม ได้แก่ การพัฒนากลไกความร่วมมือระหว่างหน่วยงานในระดับจังหวัด
อำเภอ และตำบล เพื่อดำเนินการค้นหา ติดตาม ช่วยเหลือ ดูแล และส่งต่อเด็กและเยาวชนนอกระบบ
การศึกษา ให้สามารถกลับเข้าสู่ระบบการศึกษา ระบบการเรียนรู้ หรือได้รับการพัฒนาตามสภาพ
ปัญหา ความต้องการ และความเหมาะสมของแต่ละบุคคล ภายใต้นโยบาย Thailand Zero Dropout

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเชียงรายเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอกและหน่วยงาน
ของรัฐอื่นเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการดำเนินงานหลายระดับ ได้แก่ การกำหนดกลไกและแนวทาง
การดำเนินงาน การจัดทำแผนและคู่มือ การแบ่งพื้นที่และมอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบ การใช้

ระบบสารสนเทศ การลงพื้นที่ค้นหาและติดตามเป็นรายกรณี การประสานความช่วยเหลือและการส่งต่อ ตลอดจนการร่วมสรุปผล สะท้อนปัญหา และเสนอแนวทางปรับปรุงการดำเนินงาน

ระยะของกระบวนการ	กิจกรรมการมีส่วนร่วม	ประเภทการมีส่วนร่วม
การจัดตั้งและวางกลไก	แต่งตั้งคณะทำงาน จัดทำโครงการ แผนการดำเนินงานและคู่มือ ตลอดจนแบ่งพื้นที่และกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบในระดับจังหวัด อำเภอ และตำบล	การร่วมวางแผน
การสร้างความรู้และเตรียมความพร้อม	ชี้แจงและกำหนดบทบาทของคณะกรรมการและผู้ปฏิบัติงานระดับพื้นที่ รวมทั้งพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับขั้นตอนและระบบสารสนเทศที่ใช้ในการดำเนินงาน	การร่วมวางแผนและเตรียมการปฏิบัติ
การดำเนินงานในพื้นที่	ลงพื้นที่ค้นหา ติดตาม เยี่ยมบ้าน ตรวจสอบสถานะ ให้ความช่วยเหลือ ดูแล และประสานส่งต่อเด็กและเยาวชนเป็นรายกรณี	การร่วมปฏิบัติตามแผน
การติดตามและสะท้อนผล	บันทึกและตรวจสอบข้อมูล ติดตามความก้าวหน้า วิเคราะห์ผลการดำเนินงาน ปัญหา อุปสรรค และพื้นที่ที่มีผลการดำเนินงานต่ำกว่าเป้าหมาย	การร่วมติดตามประเมินผล

๒. สรุปข้อมูลของผู้มีส่วนร่วม

ผู้มีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ประกอบด้วย คณะทำงานและคณะกรรมการขับเคลื่อนระดับจังหวัด ระดับอำเภอ และระดับตำบล ครูประจำศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับตำบล ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนหน่วยงานทางการศึกษา ทีมสหวิชาชีพ ครู ผู้นำชุมชน ตลอดจนผู้รับผิดชอบการสำรวจ ค้นหา ติดตาม และให้ความช่วยเหลือเด็กและเยาวชนในพื้นที่

ผู้มีส่วนร่วมแต่ละกลุ่มมีบทบาทตามภารกิจและระดับพื้นที่ ตั้งแต่การกำหนดทิศทางและสนับสนุนการดำเนินงานในภาพรวม การประสานความร่วมมือ การตรวจสอบข้อมูล การค้นหาและติดตามเด็กและเยาวชน การประเมินสภาพปัญหาและความต้องการ ตลอดจนการประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ความช่วยเหลือและส่งต่ออย่างเหมาะสม

กลุ่มหรือกิจกรรม	ข้อมูลผู้มีส่วนร่วม	บทบาทในการมีส่วนร่วม
กลไกระดับจังหวัด	คณะกรรมการขับเคลื่อนระดับจังหวัด จำนวน ๑ คณะ	กำหนดทิศทาง ประสานสนับสนุน กำกับติดตาม และเชื่อมโยงการดำเนินงานในภาพรวมของจังหวัด
กลไกระดับอำเภอและตำบล	ณ วันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๔ มีคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานระดับอำเภอ ๑ แห่ง และระดับตำบล	สำรวจ ค้นหา ติดตาม ตรวจสอบสถานะ ให้ความช่วยเหลือ และประสานส่งต่อเด็กและเยาวชนในพื้นที่

กลุ่มหรือกิจกรรม	ข้อมูลผู้มีส่วนร่วม	บทบาทในการมีส่วนร่วม
	๑๑๘ แห่ง จากเป้าหมาย ๑๒๔ แห่ง	
การประชุมวางแผน วันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๖๙	คณะทำงานขับเคลื่อน จำนวน ๓๗ คน	ร่วมวิเคราะห์ข้อมูล กำหนด แนวทางการค้นหา และวางแผน การช่วยเหลือเด็กและเยาวชน เป็นรายกรณี
การประชุมบูรณาการ วันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๖๙	คณะกรรมการขับเคลื่อนระดับ อำเภอและระดับจังหวัด จำนวน ๖๐ คน	บูรณาการความร่วมมือในการ ค้นหา ติดตาม ช่วยเหลือ ดูแล และส่งต่อเด็กและเยาวชนนอก ระบบการศึกษา

หมายเหตุ: จำนวนผู้เข้าร่วม ๓๗ คน และ ๖๐ คน เป็นจำนวนผู้เข้าร่วมกิจกรรมแต่ละครั้ง จึงไม่ควร
รวมเป็นผู้มีส่วนร่วมจำนวน ๙๗ คน เนื่องจากอาจมีบุคคลเข้าร่วมมากกว่าหนึ่งกิจกรรม

๓. ผลการดำเนินงานที่ได้จากการมีส่วนร่วม

๑) เกิดกลไกการดำเนินงานที่เชื่อมโยงหลายระดับ มีการจัดตั้งคณะกรรมการและคณะทำงาน
เชื่อมโยงตั้งแต่ระดับจังหวัด อำเภอ และตำบล พร้อมทั้งกำหนดแผนการดำเนินงาน คู่มือ ขั้นตอน
และหน้าที่ความรับผิดชอบตามพื้นที่ ส่งผลให้การขับเคลื่อนนโยบายสามารถถ่ายทอดจากระดับ
จังหวัดไปสู่การปฏิบัติในระดับชุมชนได้อย่างเป็นระบบมากขึ้น

๒) เกิดการค้นหาและติดตามเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม

ณ วันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๖๙ จังหวัดเชียงรายมีเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษา
ในฐานข้อมูลจำนวน ๑๖,๒๙๓ คน และดำเนินการติดตามแล้วจำนวน ๗,๙๘๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๘.๙๘
ต่อมา ณ วันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๙ สามารถติดตามได้จำนวน ๑๔,๐๗๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๘๖.๓๗
เพิ่มขึ้นจำนวน ๖,๐๙๒ คน หรือเพิ่มขึ้น ๓๗.๓๙ จุดร้อยละ เมื่อเปรียบเทียบโดยใช้ฐานข้อมูลเดียวกัน
จำนวน ๑๖,๒๙๓ คน แสดงให้เห็นถึงความก้าวหน้าของการดำเนินงานภายหลังการบูรณาการและ
ขยายการปฏิบัติงานลงสู่ระดับพื้นที่

๓) ได้ข้อมูลสำหรับวางแผนให้ความช่วยเหลือเป็นรายกรณี ผลการสำรวจและติดตาม
ณ วันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๙ พบว่า มีเด็กและเยาวชนกลับเข้าศึกษาต่อแล้วจำนวน ๑,๗๒๕ คน
มีผู้ต้องการความช่วยเหลือจำนวน ๑๕ คน และมีผู้ประสบปัญหาการใช้สารเสพติดซึ่งจำเป็นต้องได้รับ
การฟื้นฟูสุขภาพและยังไม่พร้อมเข้าสู่ระบบการศึกษาหรือการเรียนรู้จำนวน ๑๐ คน นอกจากนี้
ยังพบเด็กและเยาวชนบางส่วนที่จำเป็นต้องตรวจสอบหรือประสานงานเพิ่มเติม เช่น ย้ายที่อยู่อาศัย
ไม่สามารถค้นหาที่พักอาศัยได้ อยู่ระหว่างกระบวนการยุติธรรม หรืออยู่ในความดูแลของสถาน
สงเคราะห์ ซึ่งข้อมูลดังกล่าวสามารถนำมาใช้ประกอบการกำหนดแนวทางช่วยเหลือและส่งต่อให้ตรง
กับสภาพปัญหาของแต่ละราย

๔) ได้ข้อมูลเปรียบเทียบผลการดำเนินงานระหว่างพื้นที่ ข้อมูลรายอำเภอทำให้หน่วยงาน
สามารถจำแนกพื้นที่ที่ดำเนินการได้ครบถ้วนหรือมีความก้าวหน้าในระดับสูง และพื้นที่ที่ควรได้รับการ
เร่งรัดหรือสนับสนุนเพิ่มเติม โดย ณ วันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๙ พบว่า อำเภอแม่สายมีผลการ
ติดตามร้อยละ ๔๕.๙๕ และอำเภอพญาเม็งรายมีผลการติดตามร้อยละ ๒๑.๐๓ ขณะที่หลายอำเภอมี
ผลการติดตามอยู่ในช่วงร้อยละ ๙๐-๑๐๐ ข้อมูลดังกล่าวจึงเป็นประโยชน์ต่อการกำหนดมาตรการ
กำกับ ติดตาม และสนับสนุนให้เหมาะสมกับสถานการณ์ของแต่ละพื้นที่

๔. การนำผลจากการมีส่วนร่วมไปปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานของหน่วยงาน

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเชียงรายได้นำข้อมูล ผลการปฏิบัติงาน ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะที่ได้รับจากคณะทำงานและภาคีเครือข่ายในระดับพื้นที่ มาใช้ประกอบการปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงาน ดังนี้

๑) **ปรับการกำกับติดตามให้มุ่งเน้นพื้นที่ที่ต้องเร่งรัด** นำข้อมูลผลการดำเนินงานรายอำเภอ มาใช้จัดลำดับพื้นที่ที่ควรได้รับการกำกับ ติดตาม และสนับสนุนเพิ่มเติม โดยเพิ่มการประสานงานกับ อำเภอและตำบลที่มีผลการค้นหาหรือติดตามต่ำกว่าเป้าหมาย พร้อมทั้งติดตามความก้าวหน้าผ่านระบบสารสนเทศ Thailand Zero Dropout อย่างต่อเนื่อง

๒) **ปรับแนวทางการช่วยเหลือจากภาพรวมเป็นการจัดการรายกรณี** นำผลการจำแนก สถานะ สภาพปัญหา และความต้องการของเด็กและเยาวชนแต่ละราย มาใช้กำหนดแนวทางให้ความช่วยเหลือที่เหมาะสม เช่น การนำกลับเข้าสู่ระบบการศึกษา การจัดการศึกษาหรือการเรียนรู้ที่ยืดหยุ่น การส่งเสริมอาชีพ การดูแลสุขภาพ การบำบัดและฟื้นฟูผู้มีปัญหาการใช้สารเสพติด การช่วยเหลือด้านสวัสดิการสังคม และการประสานหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม

๓) **พัฒนาศักยภาพและระบบการประสานงานของผู้ปฏิบัติงาน** จากข้อค้นพบเกี่ยวกับความเข้าใจในขั้นตอนการดำเนินงานและการใช้งานระบบสารสนเทศของผู้รับผิดชอบในบางพื้นที่ หน่วยงานได้กำหนดแนวทางพัฒนาผู้ปฏิบัติงานด้วยการอบรมเชิงปฏิบัติการ การให้คำปรึกษาและสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง การเพิ่มช่องทางสื่อสารระหว่างระดับจังหวัด อำเภอ และตำบล ตลอดจนการจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างพื้นที่ที่มีผลการดำเนินงานสูงกับพื้นที่ที่ยังต้องได้รับการพัฒนา

๔) **ปรับปรุงการบริหารจัดการและคุณภาพของข้อมูล** นำปัญหาที่พบจากการบันทึก ตรวจสอบ และปรับปรุงข้อมูลในระบบสารสนเทศมาประกอบ การเสนอแนวทางพัฒนาระบบให้มีความเสถียร ถูกต้อง และยืดหยุ่นมากขึ้น รวมทั้งเสนอให้พิจารณากำหนดสิทธิแก่ผู้ดูแลระบบระดับจังหวัดในการปรับปรุงข้อมูลเบื้องต้นบางรายการ เพื่อช่วยลดขั้นตอนและระยะเวลาในการแก้ไขข้อมูล ทั้งนี้ ต้องดำเนินการภายใต้หลักเกณฑ์การควบคุมสิทธิและการตรวจสอบข้อมูลที่เหมาะสม

๕) **ขยายผลจากการวางแผนและการประชุมไปสู่การปฏิบัติในพื้นที่** ภายหลังการประชุมวางแผนและบูรณาการร่วมกัน ได้มีการขยายการค้นหาและติดตามเด็กและเยาวชนลงสู่ระดับพื้นที่ ส่งผลให้จำนวนผู้ได้รับการติดตามเพิ่มขึ้นจาก ๗,๔๘๐ คน ณ วันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๖๔ เป็น ๑๔,๐๗๒ คน ณ วันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๔ สะท้อนให้เห็นว่ากลไกความร่วมมือได้รับการนำไปใช้ในการขับเคลื่อนงานอย่างต่อเนื่อง อย่างไรก็ตาม เพื่อให้สามารถตรวจสอบย้อนกลับและยืนยันความเชื่อมโยงระหว่างข้อเสนอจากการมีส่วนร่วมกับการนำไปปฏิบัติได้อย่างครบถ้วน หน่วยงานควรรวบรวมและจัดเก็บหลักฐานเพิ่มเติม ได้แก่ คำสั่งหรือหนังสือมอบหมายงาน รายงานการประชุม แผนการลงพื้นที่ แบบรายงานผลการค้นหาและติดตาม บันทึกการประสานส่งต่อ และผลการให้ความช่วยเหลือรายกรณี โดยคำนึงถึงการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของเด็กและเยาวชน

สรุปผลการนำการมีส่วนร่วมไปพัฒนางาน

การเปิดโอกาสให้หน่วยงานและภาคีเครือข่ายในระดับจังหวัด อำเภอ และตำบลเข้ามามีส่วนร่วม ทำให้สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเชียงรายสามารถพัฒนาการดำเนินงานให้เชื่อมโยงถึงระดับพื้นที่ เพิ่มความครอบคลุมในการค้นหาและติดตามเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษา และได้รับข้อมูลเชิงพื้นที่และข้อมูลรายกรณีสำหรับใช้กำหนดแนวทางช่วยเหลือได้ตรงตามสภาพปัญหามากขึ้น

ผลจากการมีส่วนร่วมยังนำไปสู่การปรับระบบกำกับติดตาม การเร่งรัดพื้นที่ที่มีผลการดำเนินงานต่ำ การพัฒนาศักยภาพผู้ปฏิบัติงาน การปรับปรุงการบริหารข้อมูล และการส่งเสริมการ

๕. แสดงภาพการเปิดโอกาสให้เกิดการมีส่วนร่วมของหน่วยงาน

สทิตใจดวงใจตราบนิจนิรันดร์

ด้วยพระกรุณา ทรงแทนพระคุณบาท
ด้วยฝ่ามือในพระมหากรุณาธิคุณเป็นอันถ้วนหนึ่สุดจดได้

ศิววิ.เดียวกาย

สำนักงานมูลนิธิ : สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเชียงราย
ณ วันจันทร์ที่ 18 พฤศจิกายน 2563

ประชุมสร้างความเข้าใจคณะกรรมการระดับตำบล

วันที่ 18 พฤศจิกายน 2563 เวลา 09.00 น. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเชียงราย จัดการประชุมสร้างความเข้าใจคณะกรรมการระดับตำบล ซึ่งประกอบด้วยผู้แทนจากองค์กรส่วนท้องถิ่น อบต. อบป. และครูผู้สอนโรงเรียนชุมชนในพื้นที่จังหวัดเชียงราย เพื่อรายงานผลการทำโครงการคณะกรรมการระดับตำบลและสร้างความรู้ความเข้าใจบทบาทและองค์การกรมการด้าน รวมทั้งแลกเปลี่ยนเรียนรู้ข้อคิดเห็นและข้อคำถามในการดำเนินการตามแผนของคณะกรรมการระดับตำบลและรายงานผลการดำเนินงานในระดับตำบล รมติตำบล ผ่านระบบออนไลน์ Zoom Meeting โดยมี นางวิภา ทรัพย์ประวีร์ ศึกษาธิการจังหวัดเชียงราย เป็นประธานในการประชุม

เลขที่ 57/31 หมู่ 22 อ.บ้านดู่ อ.เมืองเชียงราย อ. เชียงราย 57000
 โทร. 083 719 484 โทรสาร 083 727 230 <http://www.edpccouncil.go.th>

 [facebook](#) [ไลน์](#) [อีเมล](#)

"สทิตใจ ดวงใจตราบนิจนิรันดร์"

ข่าวประชาสัมพันธ์เดือนมีนาคม

ศธจ. เชียงราย

"สามัคคี มีคุณธรรม"

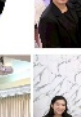
สำนักงานส่งเสริมพัฒนาการศึกษาจังหวัดเชียงราย ฉบับวันที่ 11 เดือนมีนาคม 2569

ประชุมเชิงปฏิบัติการลงพื้นที่งานวางแผนการดำเนินงาน และช่วยเหลือนักเรียนจบการศึกษาลูกหลานป็นศูนย์ ระดับจังหวัดเชียงราย

วันที่ 11 เดือนมีนาคม 2569 นางสุจิตา เรืองประเสริฐ ศักดิ์วิชาธิการจังหวัดเชียงราย เป็นประธานประชุม
 เชิงปฏิบัติการลงพื้นที่งานวางแผนการดำเนินงาน และช่วยเหลือนักเรียนจบการศึกษาลูกหลานป็นศูนย์
 ระดับจังหวัดเชียงราย โดยมี **พ.อ.อ.ฉลอง อ่อนน้อม และนายชาวยุทธกร เกตุผล**
 รองศักดิ์วิชาการจังหวัดเชียงราย พร้อมด้วยบุคลากรในสังกัด สำนักงานประจวบ
 จิตรเกษมโอบมณี ป้ารัก ดันดี สีหะราช ธีรศักดิ์ อ. เมืองเชียงราย ณ เชียงราย

วันที่ 27/22 มิ.ย. 22 ณ กรุงเทพมหานคร และจังหวัดเชียงใหม่ 51000

☎ 083 719 581 📧 scj@scj.go.th 🌐 <http://scj.go.th>

 [Facebook](#) 📄 [เอกสาร](#)

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเชียงราย

ข่าวประชาสัมพันธ์

ฉบับวันที่ 23 เดือน มิถุนายน 2569

Page Facebook : สอจ.เชียงราย

กับข่าวประชาสัมพันธ์

การประชุม Thailand Zero Dropout ระดับอำเภอ/ระดับจังหวัด พื้นที่จังหวัดเชียงราย

วันที่ 23 มิถุนายน 2569 นางอุษิมา เร่งประเสริฐ ศึกษาธิการจังหวัดเชียงราย พร้อมด้วย พันจ่าตรีฉลอง อ่อนนวน รองศึกษาธิการจังหวัดเชียงราย คณะผู้บริหาร บุคลากรสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเชียงราย และคณะกรรมการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษาให้กลายเป็นศูนย์ (Thailand Zero Dropout) ระดับอำเภอและระดับจังหวัด เข้าร่วมการประชุมคณะกรรมการฯ ครั้งที่ 1/2569 ณ ห้องประชุมโรงแรมเวียงอินทร์ อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย โดยมีนายประสงค์ พาล้าอ่อน รองผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงราย เป็นประธานการประชุม ทั้งนี้ ประธานได้มอบหมายให้ผู้อำนวยการอำเภอทุกอำเภอบูรณาการความร่วมมือในการค้นหา ติดตาม และให้ความช่วยเหลือเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษาในพื้นที่ เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานตามนโยบาย Thailand Zero Dropout ให้เกิดผลเป็นรูปธรรม

📍 51/33 หมู่ 22 อ.เวียงสา จ.เชียงราย

☎ 083-727280 โทรสาร

📠 083-719483 โทร

🌐 <http://ori.moe.go.th>

📺 Facebook Page : สอจ.เชียงราย

เว็บไซต์กรมการศึกษานานาชาติ

📧 info@ori.moe.go.th

📧 info@ori.moe.go.th

กระบวนการดำเนินงานระดับจังหวัด

การแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษา

Thailand Zero Dropout จังหวัดเชียงราย

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเชียงราย

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 (ไตรมาส 3)

เป้าหมาย

"ค้นหา ติดตาม ช่วยเหลือ ส่งต่อ และนำเด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษา กลับเข้าสู่ระบบการศึกษาหรือการเทียบวุฒิภาวะได้"

1. **วางแผนการทำงาน**
- แต่งตั้งคณะกรรมการระดับจังหวัด
- จัดทำแผนการทำงานระดับจังหวัด
- กำหนดบทบาทและหน้าที่
2. **ประชุมวางแผนระดับจังหวัด**
- 11 มิถุนายน 2569
- ผู้เข้าร่วม 37 คน
- 3 หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- กำหนดบทบาทและหน้าที่
- กำหนดแผนการทำงานระดับจังหวัด
3. **ประชุมวางแผนระดับอำเภอ**
- 23 มิถุนายน 2569
- ผู้เข้าร่วม 60 คน
- 4 หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- กำหนดบทบาทและหน้าที่
- กำหนดแผนการทำงานระดับอำเภอ
4. **อำนวยการและประสานงาน**
- รับรอง Thailand Zero Dropout (TZD)
- ลงพื้นที่ติดตามงาน
- ประสานงานหน่วยงาน
- สืบค้นข้อมูลนักเรียน (อยู่ระหว่างดำเนินการ)
5. **ติดตามผล**
- ติดตามงานทั้งหมด
- 16,293 คน
- ค้นหา
- 7,980 คน
- ติดตามและช่วยเหลือต่อเนื่อง
- จำนวน TZD

ผลลัพธ์ที่คาดหวัง

- เด็กและเยาวชนนอกระบบการศึกษา
- ทุกหน่วยงานทำงานร่วมกัน
- มีระบบติดตามต่อเนื่อง
- ลดจำนวนเด็กนอกระบบการศึกษา
- จัดตั้ง Thailand Zero Dropout อำเภอเป็นรูปธรรม

Zero Dropout

ไม่ทิ้งเด็กคนใดไว้ข้างหลัง

Thailand Zero Dropout จังหวัดเชียงราย

"ไม่ทิ้งเด็กคนใดไว้ข้างหลัง"

รายงานผลการเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอกหรือหน่วยงานของรัฐอื่น ๆ ได้มีส่วนร่วมในการ
ดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงาน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙
สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเชียงราย

เรื่อง ประชุมเชิงปฏิบัติการการระดมความคิดเห็นต่อ (ร่าง) กรอบทิศทางการพัฒนาการศึกษาจังหวัด,
(ร่าง) แผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดเชียงราย พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐ (ฉบับทบทวน พ.ศ. ๒๕๗๐) และ
(ร่าง) แผนปฏิบัติการด้านการศึกษาจังหวัดเชียงราย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ โดยการบูรณาการ
ของหน่วยงานด้านการศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๑. ประเด็นหรือเรื่องในการมีส่วนร่วม

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเชียงราย ดำเนินการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ การระดมความคิดเห็นต่อ (ร่าง) กรอบ
ทิศทางการพัฒนาการศึกษาจังหวัด, (ร่าง) แผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดเชียงราย พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐ (ฉบับทบทวน
พ.ศ. ๒๕๗๐) และ (ร่าง) แผนปฏิบัติการด้านการศึกษาจังหวัดเชียงราย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ โดย
การบูรณาการของหน่วยงานด้านการศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เมื่อวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๖๙ ณ ห้องประชุม
โรงแรมวังคำ เชียงราย ตำบลเวียง อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย

๒. สรุปข้อมูลของผู้มีส่วนร่วม

๑. ผู้บริหารสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเชียงราย
๒. บุคลากรจากสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเชียงราย
๓. หัวหน้าส่วนราชการหรือผู้แทน / ผู้อำนวยการกลุ่มหรือหัวหน้ากลุ่มด้านนโยบายและแผน / ผู้อำนวยการ
กลุ่มหรือหัวหน้ากลุ่มด้านส่งเสริมการจัดการศึกษา / ผู้อำนวยการกลุ่มหรือหัวหน้ากลุ่มด้านนิเทศ ติดตาม
และประเมินผลการจัดการศึกษา ของหน่วยงานทางการศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการทุกแห่ง ในจังหวัด
เชียงราย
๔. สถานศึกษาสังกัด สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ในจังหวัดเชียงราย
๕. หัวหน้าส่วนราชการหรือผู้แทน สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดเชียงราย
๖. หัวหน้าส่วนราชการหรือผู้แทน สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดเชียงราย
๗. ผู้แทนจากสำนักงานจังหวัดเชียงราย
๘. ผู้แทนจากสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดเชียงราย
๙. ผู้แทนจากสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดเชียงราย
๑๐. ผู้แทนจากสำนักงานแรงงานจังหวัดเชียงราย
๑๑. ผู้แทนจากสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน ๒๐ เชียงราย
๑๒. ผู้แทนจากสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานนานาชาติเชียงแสน
๑๓. ผู้แทนจากสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดเชียงราย
๑๔. ผู้แทนจากสำนักงานศึกษาธิการภาค ๑๖
๑๕. ผู้แทนจากวิทยาลัยเทคนิคเชียงราย
๑๖. ผู้แทนจากวิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงราย
๑๗. ผู้แทนจากวิทยาลัยการอาชีพเชียงราย
๑๘. ผู้แทนจากวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีเชียงราย
๑๙. ผู้แทนจากวิทยาลัยเทคนิคเทิง
๒๐. ผู้แทนจากวิทยาลัยการอาชีพเวียงเชียงรุ้ง
๒๑. ผู้แทนจากวิทยาลัยเทคนิคเวียงป่าเป้า

๒๒. ผู้แทนจากโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
๒๓. ผู้แทนจากมหาวิทยาลัยพะเยา
๒๔. ผู้แทนจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา เชียงราย
๒๕. ผู้แทนจากมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง
๒๖. ผู้แทนจากเทศบาลนครเชียงราย
๒๗. ผู้แทนจากองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย
๒๘. ประธานคณะกรรมการประสานและส่งเสริมการศึกษาเอกชนจังหวัดเชียงราย
๒๙. ประธานคณะกรรมการประสานและส่งเสริมการศึกษาเอกชนนอกระบบจังหวัดเชียงราย
๓๐. เลขาธิการสมาคมโรงเรียนเอกชนนอกระบบ เชียงราย

๓. ผลการดำเนินงานที่ได้จากการมีส่วนร่วม

จากการประชุมเชิงปฏิบัติการ การระดมความคิดเห็นต่อ (ร่าง) กรอบทิศทางการพัฒนาการศึกษาจังหวัด, (ร่าง) แผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดเชียงราย พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐ (ฉบับทบทวน พ.ศ. ๒๕๗๐) และ (ร่าง) แผนปฏิบัติการด้านการศึกษาจังหวัดเชียงราย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ โดยการบูรณาการของหน่วยงานด้านการศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้พิจารณาจัดทำสาระสำคัญของแผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดเชียงราย พ.ศ.๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ (ฉบับทบทวน พ.ศ. ๒๕๗๐) และแผนปฏิบัติการด้านการศึกษาจังหวัดเชียงราย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ โดยร่วมกันเสนอแนะ ระดมความคิดเห็น มีสาระสำคัญประกอบด้วย วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ ประเด็นการพัฒนา กลยุทธ์ แนวทางการพัฒนา และตัวชี้วัด เพื่อให้หน่วยงานทางการศึกษา สถานศึกษานำไปใช้เป็นกรอบแนวทางในการจัดการศึกษาให้เป็นไปในทิศทางของจังหวัด ภูมิภาค และทิศทางการพัฒนาประเทศ โดยสรุปผลการทบทวน ดังนี้

๓.๑ สรุปผลการทบทวนแผน

วิสัยทัศน์	พันธกิจ	เป้าประสงค์	ประเด็นการพัฒนา	กลยุทธ์	ตัวชี้วัด	
คงเดิม	คงเดิม	คงเดิม	คงเดิม	คงเดิม	เดิม	ใหม่
...	(4 พันธกิจ)	(4 เป้าประสงค์)	(4 ประเด็นการพัฒนา)	(8 กลยุทธ์)	43 ตัวชี้วัด	46 ตัวชี้วัด

ตัวชี้วัดที่เพิ่มขึ้น ดังนี้

เป้าประสงค์ที่	ประเด็นการพัฒนาที่	กลยุทธ์ที่	ตัวชี้วัดที่เพิ่ม	เหตุผล
1	1	1	1. ร้อยละของหน่วยงานทางการศึกษาที่ส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษามีการปลูกฝังค่านิยมและหลักคิดที่ถูกต้องของผู้เรียนเพื่อธำรงไว้ซึ่งสถาบันหลักของชาติตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข 2. ร้อยละของสถานศึกษาที่บูรณาการจัดการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ และความเป็นพลเมือง ซึ่งส่งผลให้ผู้เรียนมีวินัยและจิตสาธารณะ	เพื่อให้สอดคล้องกับดัชนีการพัฒนาการศึกษาระดับภาคและจังหวัด
3	3	4	34. ร้อยละของสถานศึกษาที่มีผู้มีความต้องการจำเป็นพิเศษ มีการพัฒนาทักษะอาชีพ หรือส่งเสริมการสร้างรายได้ตามศักยภาพของผู้เรียน สอดคล้องกับทักษะอาชีพรองรับความต้องการตลาดแรงงาน	นโยบายการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569-2570

๓.๒ การกำหนดตัวชี้วัดร่วม

ในคราวประชุมเชิงปฏิบัติการดังกล่าว ภายใต้การบูรณาการร่วมกับโครงการขับเคลื่อนการยกระดับคุณภาพการศึกษาและประสิทธิภาพการศึกษาจังหวัดโดยผ่านกลไกของ กศจ. ได้มีการระดมความคิดเห็น ภายใต้การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ในการยกระดับคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ระดับพื้นที่ของหน่วยงานทางการศึกษาในจังหวัดเชียงราย เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาและเปิดช่องว่างทางการศึกษา ที่สะท้อนเป็นตัวชี้วัดร่วม (แบบบูรณาการ) ระดับพื้นที่ โดยไม่สร้างภาระให้กับหน่วยงานทางการศึกษา สอดคล้องกับนโยบายกระทรวงศึกษาธิการในการขับเคลื่อนนโยบาย "ลดภาระครูและบุคลากรทางการศึกษา" ภายใต้แนวคิด Work Smart ที่ประชุมมีมติเป็นเอกฉันท์ในการกำหนดตัวชี้วัดร่วม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 โดยยึด นโยบาย จุดเน้น ประเด็น และตัวชี้วัด การตรวจราชการและติดตามประเมินผลการจัดการศึกษา ของกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2569 ที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดเชียงราย พ.ศ.2566-2570 (ฉบับทบทวน พ.ศ. 2570) และแผนปฏิบัติการด้านการศึกษาจังหวัดเชียงราย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 เป็นตัวชี้วัดร่วมจำนวน 4 ตัวชี้วัด ดังนี้

ตัวชี้วัดที่ 1 ด้านความปลอดภัยและคุ้มครองผู้เรียน ครู บุคลากรทางการศึกษาและสถานศึกษา

จุดเน้น ยกระดับมาตรการด้านความปลอดภัยในสถานศึกษาและการป้องกันภัยจากสถานการณ์ฉุกเฉินในพื้นที่เสี่ยงให้เป็นพื้นที่ปลอดภัย (Safe Zone)

ค่าเป้าหมาย

- ร้อยละของสถานศึกษาที่มีแผนเผชิญเหตุ สถานศึกษาที่เหมาะสม / ค่าเป้าหมาย: 95

ตัวชี้วัดที่ 2 ด้านการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

จุดเน้น พัฒนาการศึกษเพื่อความเป็นเลิศผ่านพหุปัญญาและทักษะอาชีพ

ค่าเป้าหมาย

- ร้อยละของสถานศึกษาที่มีการคัดกรองและประเมินความรู้ ทักษะของผู้เรียน เพื่อการพัฒนาพหุปัญญา
รายบุคคล / ค่าเป้าหมาย: 80

- ร้อยละของสถานศึกษาที่มีจัดการเรียนรู้ด้วยการปฏิบัติจริง ในรูปแบบที่หลากหลาย ตามศักยภาพและความ
ถนัดของผู้เรียน / ค่าเป้าหมาย: 80

- ร้อยละของผู้เรียนที่ได้รับการพัฒนาศักยภาพตามความถนัดและความสนใจของผู้เรียน / ค่าเป้าหมาย: 80

ตัวชี้วัดที่ 3 ด้านการสร้างโอกาส และความเสมอภาคทางการศึกษา

จุดเน้น

สร้างโอกาสการเข้าถึงการศึกษา (Anywhere Anytime) และส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต

ค่าเป้าหมาย

- ร้อยละของสถานศึกษาที่มีการจัดการแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายให้ผู้เรียนทุกช่วงวัยได้เรียนรู้ตาม
ศักยภาพตามความถนัดและความสนใจ / ค่าเป้าหมาย: 80

- ร้อยละของสถานศึกษาที่มีการนำระบบหน่วยกิตสะสม (Credit Bank)/การเทียบโอนมาส่งเสริม ให้
ผู้เรียนใช้เป็นทางเลือกในการเข้าถึงการศึกษาตามความถนัดและความสนใจ / ค่าเป้าหมาย: 50

- ร้อยละของผู้เรียนที่ได้รับการเทียบระดับการศึกษา ด้วยวิธีการสอบวัดระดับความรู้ / ค่าเป้าหมาย: 50

ตัวชี้วัดที่ 4 ด้านการส่งเสริมวิชาชีพและสวัสดิการครู และบุคลากรทางการศึกษา

จุดเน้น

พัฒนาสมรรถนะทางด้านเทคโนโลยีดิจิทัล สำหรับครูและบุคลากรทางการศึกษา

ค่าเป้าหมาย

- ร้อยละของหน่วยงานทางการศึกษาหรือสถานศึกษาที่ผลักดัน ขับเคลื่อนให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับ

การพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีดิจิทัล / ค่าเป้าหมาย: 100

๔. การนำผลจากการมีส่วนร่วมไปปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานของหน่วยงาน

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเชียงราย ดำเนินการ

๔.๑ นำผลที่ได้จากการประชุมเชิงปฏิบัติการ การระดมความคิดเห็นต่อ (ร่าง) กรอบทิศทางการพัฒนาการศึกษา จังหวัด, (ร่าง) แผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดเชียงราย พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐ (ฉบับทบทวน พ.ศ. ๒๕๗๐) และ (ร่าง) แผนปฏิบัติการด้านการศึกษาจังหวัดเชียงราย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ โดยการบูรณาการของหน่วยงาน ด้านการศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มาปรับปรุงให้แผนดังกล่าวมีความสมบูรณ์ในทุกประเด็นการจัดการศึกษา และเสนอต่อคณะอนุกรรมการบริหารราชการเชิงยุทธศาสตร์ และ คณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัดเชียงราย พิจารณาให้ความเห็นชอบ และประชาสัมพันธ์ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อร่วมนำขับเคลื่อน ตามลำดับ

๔.๒ เสนอขอความเห็นชอบตัวชี้วัดร่วมจากคณะอนุกรรมการบริหารราชการเชิงยุทธศาสตร์ และคณะกรรมการ ศึกษาธิการจังหวัดเชียงราย และบูรณาการร่วมกับโครงการขับเคลื่อนข้อเสนอการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ ด้านการศึกษาในภูมิภาคในการลงพื้นที่ร่วมกับคณะอนุกรรมการขับเคลื่อนนโยบายและจุดเน้นกระทรวงศึกษาธิการ ในการกำกับ ติดตามตัวชี้วัดร่วม ระหว่างเดือน มิถุนายน - กรกฎาคม ๒๕๖๙ และจัดกิจกรรมสรุปผลและรายงาน ต่อที่ ประชุม ๔ องค์คณะ ประกอบด้วย กศจ.เชียงราย, คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนนโยบายและจุดเน้น กระทรวงศึกษาธิการ, คณะอนุกรรมการบริหารราชการเชิงยุทธศาสตร์ และคณะอนุกรรมการเกี่ยวกับการพัฒนา การศึกษา ในวันอังคารที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๖๙ ณ ห้องประชุมโรงแรมเลอเมอร์เดียน เชียงราย

๔.๓ บูรณาการร่วมกับโครงการขับเคลื่อนการยกระดับคุณภาพการศึกษาและประสิทธิภาพการศึกษา จังหวัดโดยผ่านกลไกของ กศจ. ในการจัดกิจกรรม Show and Share หน่วยงานทางการศึกษา และหรือสถานศึกษาที่ สามารถบริหารจัดการการจัดกิจกรรมตัวชี้วัดร่วมที่สามารถเป็นแบบอย่างได้ ในวันพุธที่ ๙ กันยายน ๒๕๖๙ ณ ห้องประชุม โรงแรมเลอเมอร์เดียน เชียงราย

๕. แสดงภาพการเปิดโอกาสให้เกิดการมีส่วนร่วมของหน่วยงาน

“จัดทำ (ร่าง) แผนการศึกษา” วันที่ 20 พฤษภาคม 2569 **นางจิตติมา เร่งประเสริฐ** ศึกษาธิการจังหวัดเชียงราย เป็นประธานการประชุมเชิงปฏิบัติการระดมความคิดเห็นต่อ (ร่าง) กรอบทิศทางการพัฒนาการศึกษาจังหวัด, (ร่าง) แผนพัฒนาการศึกษาจังหวัด

เชียงราย พ.ศ.2566-2570 เพื่อระดมสรรพกำลังในการจัดทำและขับเคลื่อนแผนพัฒนาการศึกษา แผนปฏิบัติการ ด้านการศึกษาจังหวัดเชียงราย ที่มีประสิทธิภาพตามบริบทของพื้นที่ ภายใต้การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในจังหวัด เชียงราย บูรณาการการจัดการศึกษาทุกระดับและทุกประเภท ให้บรรลุตามเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ.2561-2580) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561-2580) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566-2570) นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ.2566-2570) นโยบาย รัฐบาลด้านการศึกษ และยุทธศาสตร์ด้านการศึกษาที่เกี่ยวข้อง โดยมีผู้บริหารการศึกษา/ผู้แทน และผู้เกี่ยวข้อง เข้าร่วม จำนวน 95 คน ณ ห้องประชุมโรงแรมวังคำ อ.เมืองเชียงราย จ.เชียงราย

ตั้งอยู่ที่ 57/33 หมู่ 22 ถ.เวียงบูรพา ต.สบเวียง
อ.เมืองเชียงราย จ.เชียงราย 57000
โทรศัพท์/โทรสาร : 053-719481, 053-719484

053-727230 คลุสกา

<http://cri.moe.go.th>

053-719483 Fax

Facebook Page : ศรจ.เชียงราย